

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság a Budapesten, a 2016. november 16. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által elkövetett vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt ... vádlott ellen indított büntetőügyben a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa 2015. szeptember 24. napján kihirdetett Kb.II.19/2014/18. számú ítéletét helybenhagyja.

Indokolás:

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsa a 2015. szeptember 24-én kihirdetett Kb.II.19/2014/18. számú ítéletével ... vádlottat az ellene a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által elkövetett vesztegetés büntette és a 4 rb. a Btk. 319.§ (1)-(2) bekezdésébe ütköző hűtlen kezelés vétsége miatt emelt vád alól felmentette. Az előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. Megállapította, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész három napi gondolkodási időt tartott fenn nyilatkozatának bejelentésére, majd törvényes határidőn belül az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése érdekében fellebbezést jelentett be. Mellékelte fellebbezésének írásbeli indokolását, melyben kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, mivel a tényállást hiányosan állapította meg, és tényekből további tényekre helytelenül következtetett. Kifogásolta, hogy az elsőfokú katonai tanács több releváns a vádiratban megjelölt tényállási részt nem tett az általa megállapított tényállás részévé. Kifogásként jelölte meg, hogy az elsőfokú bíróság indokolatlanul nem vette figyelembe, hogy a vádlott és M.Z. nemcsak a telefonbeszélgetés tényét, hanem annak tartalmát sem vitatta. Nem értett egyet az elsőfokú bíróság azon megállapításával sem, amely Cs.L.vallomásának értékelésén alapult. Véleménye szerint a továbbiakban sem sikerült feloldani azokat az ellentmondásokat, amely a tanúk vallomása, illetve a vádlott nyilatkozata között áll fenn. Mindezek alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság ítélete oly mértékben megalapozatlan, hogy az a felülbírálatát nem teszi lehetővé, és mivel a megalapozatlanság a másodfokú eljárásban nem küszöbölhető ki, ezért az ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta.

A vádlott és védője a kézbesített ítélet ellen nem jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.1267/2015/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést kiegészítéssel tartotta fenn. Véleménye szerint egyértelműen megállapítható, hogy M.Z. és barátnője polgári személyként nem voltak jogosultak igénybe venni a Büntetés-végrehajtási Szervezet I.-li T... Központjának szolgáltatásait, és ez a körülmény már önmagában felveti a hűtlen kezelés

megállapíthatóságát, amely teljes egészében ellentétben áll az ítélet felmentő rendelkezésével. Indokolatlanul nem vette figyelembe a bíróság T.K. tanú vallomását, amely e tényállási pontra vonatkozik. Kifogásolta, hogy a bíróság az I. tényállással összefüggésben nem vette figyelembe a vádlott azon vallomását, amely arra utal, hogy működésével kapcsolatban jogtalan előny ígérését elfogadta, amely szintén a vesztegetés megállapíthatóságának irányába mutat. A hozzátartozók térítésmentes rehabilitációs kezelésével összefüggésben pedig kifejtette, hogy a bíróság tévedett, amikor a normasértő gyakorlatra hivatkozva állapította meg azt, hogy a vádlott téves feltevésben volt. Mindezek alapján álláspontja szerint a bíróság a Be. 351. § (2) bekezdés a./ és b./ pontjába ütköző módon nem tett eleget tényállás felderítési kötelezettségének, továbbá a megállapított tényekből további tényekre is helytelenül következtetett. Véleménye szerint az ítélet IV. számú tényállását illetően indokolási kötelezettségének sem tett eleget megfelelően, mivel az ellentétes a rendelkező résszel. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására történő utasítását indítványozta.

A másodfokú nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség jelenlévő képviselője az átiratában foglaltakat maradéktalanul fenntartotta. Ismételten kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet a megalapozatlansága miatt felülbírálatra alkalmatlan, továbbá az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének sem. Álláspontját fenntartva továbbra is szükségesnek tartotta kiemelni, hogy a IV. tényállási pontban írtak szerint M.Z. igényjogosultság nélkül sem térítéssel, sem pedig térítés nélkül nem vehette volna igénybe a szolgáltatásokat, amely már önmagában is alkalmas a hűtlen kezelés megállapítására. Utalt T.K. tanúvallomására, amit álláspontja szerint az elsőfokú bíróság indokolatlanul nem vett figyelembe a tényállás megállapításakor. Az I. tényállással összefüggésben azt emelte ki, hogy megállapítható, mely szerint a vádlott a jogtalan előny ígérését elfogadta, hiszen azt mondta, hogy a faanyag árának ellenértékeként M.Z. igénybe veheti a rehabilitációs intézet szolgáltatásait. Továbbra is vitatta, hogy az elsőfokú bíróság elfogadta a vádlott azon védekezését, amely a helytelen gyakorlatra hivatkozott, mivel álláspontja szerint a normasértő gyakorlat nem mentesíthet a büntetőjogi felelősség alól. Mindezekre figyelemmel továbbra is az ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta.

A vádlott védője perbeszédében az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. Álláspontja szerint az ügyészség téved, amikor arra hivatkozik, hogy M.Z. térítéssel nem vehette igénybe a rehabilitációs intézet szolgáltatásait. Az irányadó szabályok szerint ugyanis térítés ellenében külsős személyek is igénybe vehették ezeket. Felhívta a figyelmet arra, hogy a bíróság mérlegeléssel állapította meg ítéletének tényállását, amely mérlegelés okszerű. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének is eleget tett, ítéletében külön kitért T.K. vallomásának elemzésére, és azt összevetette a rendelkezésre álló többi bizonyítékkal. Mivel nincs törvényes ok az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, ezért annak helybenhagyására tett indítványt.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a bejelentett fellebbezésekre figyelemmel az elsőfokú ítéletet, az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírálta. Az ügy előzményéhez tartozik, hogy a vádlottal szemben a Kaposvári Katonai Ügyészség B.VIII.153/2007. számú, és a B.IV.63/2008. számú vádiratai alapján először a Somogy Megyei Bíróság Katonai Tanácsa Kb.I.11/2008. számú 2008. december 12-én kelt ítéletével a vádlottat a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által elkövetett vesztegetés büntette, a Btk. 319. § (1)-(2) bekezdésébe ütköző hűtlen kezelés vétsége miatt - halmazati büntetés - 400 napi tétel, napi tételenként 300 forint pénzbüntetésre ítélte, és 6 rb. Btk. 351. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálati visszaélés vétsége, valamint 3 rb. a Btk. 319. § (1)-(2) bekezdésébe ütköző hűtlen kezelés vétsége miatt emelt vád alól felmentette. A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2009. május 15-én kelt 6.Kbf.20/2009/5.

számú végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította, elrendelve, hogy az új eljárást a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa folytassa le.

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa 2011. november 03-án kelt Kb.I.92/2009/35. számú ítéletét a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2012. március 28. napján kelt 6.Kbf.8/2012/8. számú végzésével hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította. Elrendelte, hogy a megismételt eljárást a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa folytassa le. A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2013. október 21. napján kelt és jogerős Kb.II.29/2012/13-I. számú végzésével „vádlottnal szemben a Btk. 124. §-ára figyelemmel a 6 rb. Btk. 351. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálati visszaélés vétsége miatt indult büntetőeljárást megszüntette, majd ügydöntő határozatában a korábbiakban idézettek szerint a vádlott bűnösségét megállapította.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2014. június 18-án kelt 6.Kbf.20/2014/7. számú végzésével a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa 2013. október 22-én kihirdetett KB.II.29/2012/13. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította. A megismételt eljárásra előírta, hogy a rendelkezésre álló okiratokat a bizonyítás részévé kell tenni, továbbá fel kell oldani azokat az ellentmondásokat, amelyek az okirati bizonyítékok, illetve a tanúk vallomásai között mutatkoznak. A másodfokú bíróság előírta továbbá, hogy állást kell foglalni az I. tényállást érintően abban a kérdésben is, hogy felhasználható-e a titkos információgyűjtés eredménye, valamint az elsőfokú katonai tanácsnak maradéktalanul eleget kell tennie indokolási kötelezettségének.

A megismételt eljárás során a katonai tanács az eljárási szabályokat alapvetően betartotta. Tévedett azonban akkor, amikor az ítélet hirdetéskor jelen nem lévő vádlottnak és védőnek csak az ítélet rendelkező részét kézbesítette, és nem az indokolással is ellátott teljes határozatot. Ez azonban az ügy érdemére értelemszerűen kihatással nem járt.

A vádlott a megismételt eljárásban nem kívánt vallomást tenni, az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor a Be. 291. § (1) bekezdése alapján felolvasta az eljárás korábbi szakaszaiban tett vallomásait, így téve azokat a bizonyítás részévé. Kihallgatta továbbá mindazokat a tanúkat, akik az ügy érdemével kapcsolatban ismeretekkel rendelkeztek, a vallomásokat összevetette a vádlott védekezésével, és a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokkal. Az elsőfokú katonai tanács tényállási pontonként rögzítette a vádlott védekezését, majd ezt követően foglalkozott a tanúk vallomásának számba vételével és értékelésével. Ítéletének 13. oldalától tényállásonként a bizonyítékokat egymással összefüggésében értékelve fejtette ki jogi álláspontját. Mérlegelési jogkörében arra a következtetésre jutott, hogy az I., III., IV. tényállási pontban írt cselekmények nem bizonyíthatóak, a II. tényállási pont vonatkozásában pedig büntethetőséget kizáró ok, tévedés miatt bűncselekmény hiányában szükséges a vádlottat felmenteni.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, eleget tett a másodfokú bíróság megismételt eljárás lefolytatására adott iránymutatásának, és indokolási kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének I-IV. tényállási pontjaiban rögzítettek megalapozottak, szemben az ügyészi állásponttal az ítélet tényállása mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, és az felülbírálatra alkalmas.

Az I. és IV. tényállási pontokat illetően nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor kizárta a titkos információgyűjtés eredményét a bizonyítékok köréből. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet 14. oldal 3. bekezdésétől a 6. bekezdésében írt jogi álláspontot osztotta. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor arra a következtetésre jutott, hogy ezen kívül nincs olyan egyéb bizonyíték, amely ítéleti bizonyossággal alapot szolgáltatna a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítására és ezért a vádlott bizonyítékok hiányában történő felmentésének van helye. A másodfokú bíróság egyetértve a védői állásponttal maga is arra a következtetésre jutott, hogy az eljárás adatai nem tártak fel olyan adatot, amely szerint külsős személyek piaci alapon, tehát térítés ellenében ne vehették volna igénybe az Ig.-i Központ szolgáltatásait. Ezért a másodfokú bíróság nem osztotta a Főváros Fellebbviteli Főügyészség azon álláspontját, hogy az a tény, hogy M.Z. külsős személyként igénybe vette a szolgáltatásokat, már önmagában felveti a hűtlen kezelés bűncselekményének lehetőségét. Az elsőfokú bíróság által mérlegelési jogkörben megállapított tényállás e körben pedig bűncselekmény megállapítására nem nyújt alapot.

Az elsőfokú bíróság a II. tényállási ponttal összefüggésben kifejtette, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján, különösen Dr. H.K. vallomása alapján megállapítható, hogy gyakorlat volt az igényjogosult hozzátartozójának oly módon történő térítésmentes rehabilitációja, hogy maga az igényjogosult nem volt jelen. Mindezekre figyelemmel az irányadó OP intézkedés ellenére alappal gondolhatta a vádlott, aki a vádbeli időszakot alig megelőzően vette át beosztását, hogy a kialakult gyakorlat szerint jár el, amikor munkatársai hozzátartozói a szolgáltatást igénybe vették. Az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott arra, hogy a vádlott e körben tévedésben volt, emiatt cselekményének társadalomra veszélyessége hiányzik. Helyesen utalt az elsőfokú bíróság arra is, hogy a vádlott nem büntetőjogi, hanem a keretdiszpozíció tartalmát kitöltő igazgatási jogszabályt érintő tévedésben volt.

A másodfokú bíróság egyetértett a III. tényállási ponthoz kapcsolódó elsőfokú bíróság álláspontjával is, mely szerint nem nyert bizonyítást, hogy tudott-e arról a vádlott, hogy dr. S.I. nem igényjogosultként veszi igénybe a szolgáltatást. E körben helyesen értékelte Cs. altábornagy, továbbá dr. H.K. tanúk vallomásait. Mindezekre figyelemmel helyesen vont le a következtetést, hogy e tényállási pontban sem bizonyítható a vádlott szándékossága, amely miatt bizonyítottság hiányában történő felmentésének van helye.

Az előzőekre figyelemmel az elsőfokú bíróság törvényesen járt el, amikor a vádlottat valamennyi vádpontban írt bűncselekmény tekintetében felmentette a Be. 331. § (1) bekezdésére figyelemmel a Be. 6. § (3) bekezdés a./ és b./ pontja alapján az ellene emelt vád alól, ezért a Fővárosi Ítéletábrla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéletábrla Katonai Tanácsának végzése a Be. 371. § (1), (4) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2016. november 16.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
előadó bíró

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
bíró

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete jogerős.

, 2016. november 16.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hiteléül
Iván Erika
bíróági ügyintéző